

**STIGMA PERCEPTION AND HEALTH PROMOTING
SELF-CARE ABILITY OF YOUNG ADULTS WITH HIV/AIDS**

BENJAMAS SUKSATIT

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(ADULT NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2004**

**ISBN 974-04-4598-5
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

การรับรู้ตราบาปและความสามารถในการดูแลตนเองเพื่อส่งเสริมสุขภาพในผู้ใหญ่ตอนต้นที่ติดเชื้อ
เอชไอวี/เอดส์ (STIGMA PERCEPTION AND HEALTH PROMOTING SELF-CARE
ABILITY OF YOUNG ADULTS WITH HIV/AIDS)

เบญจมาศ สุขสถิตย์ 4436618 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สมจิต หนูเจริญกุล, Ph.D., พรทิพย์ มาลาธรรม, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ตราบาปและความสามารถในการดูแลตนเอง รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร ได้แก่ เพศ ระยะเวลาในการศึกษา จำนวนอาการ ระยะเวลาตั้งแต่รับรู้ การติดเชื้อ และการรับรู้ตราบาป กับความสามารถในการดูแลตนเองเพื่อส่งเสริมสุขภาพในผู้ใหญ่ตอนต้นที่ติดเชื้อ เอชไอวี/เอดส์ โดยใช้ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็มเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 ราย เป็นผู้ที่มียุทธระหว่าง 15-24 ปี ติดต่อผ่านเครือข่ายผู้ติดเชื้อจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน เก็บข้อมูลโดยการ สัมภาษณ์ร่วมกับการใช้แบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง ธันวาคม 2545 ถึง กรกฎาคม 2546 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่าผู้ใหญ่ตอนต้นที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์มีการรับรู้ตราบาปในระดับปานกลาง โดย ประเด็นที่รับรู้ตราบาปสูงสุดตามลำดับ ได้แก่ การเปิดเผยผลการติดเชื้อ ทศนคติของสังคมที่มีต่อผู้ติดเชื้อ การรับรู้ ตราบาปในตัวเอง และความรู้สึกต่อตนเองในทางลบ ส่วนความสามารถในการดูแลตนเองเพื่อส่งเสริมสุขภาพพบว่า ในด้านสุขอนามัยส่วนบุคคลและสุขภาพสิ่งแวดล้อม การนอนหลับพักผ่อน การสังเกตประเมินอาการและการ แสวงหาการรักษา การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง และการจัดการกับความเครียดอยู่ในระดับที่พัฒนาแล้ว ส่วนด้าน การรับประทานอาหารอยู่ในระดับพัฒนาแต่ไม่คงที่ ในขณะที่การออกกำลังกายอยู่ในระดับกำลังพัฒนา สำหรับ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรต่อความสามารถในการดูแลตนเองเพื่อส่งเสริมสุขภาพพบว่า ระยะเวลาตั้งแต่ ได้รับความวินิจฉัยว่าติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ($r = .314, p < .05$) และการรับรู้ตราบาป ($r = -.418, p < .01$) สัมพันธ์กับ ความสามารถในการดูแลตนเองเพื่อส่งเสริมสุขภาพ

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ตราบาปเป็นอุปสรรคสำคัญในการส่งเสริมการดูแลตนเองในผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน หน่วยงานในระบบบริการสุขภาพ รวมถึงชุมชนควรมีส่วนร่วมในการรณรงค์ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับ เพื่อให้ตราบาปจากการติดเชื้อลดลง อันจะส่งผลให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์สามารถดูแลตนเองได้ดี และอยู่ร่วมกับบุคคลในชุมชนได้อย่างเป็นปกติสุข

คำสำคัญ: YOUNG ADULT/ HIV/AIDS/ STIGMA/ HEALTH PROMOTING SELF-CARE
ABILITY

140 หน้า ISBN 974-04-4598-5

STIGMA PERCEPTION AND HEALTH PROMOTING SELF-CARE ABILITY OF YOUNG ADULTS WITH HIV/AIDS

BENJAMAS SUKSATIT 4436618 RAAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISOR: SOMCHIT HANUCHARURNKUL, Ph.D., PORNTIP MALATHUM, Ph.D.

ABSTRACT

This study sought to describe and determine the stigma perception and health promoting self-care ability of young adults with HIV/AIDS, along with the relationships between basic conditioning factors (gender, duration of formal education, number of symptoms, period since being diagnosed with HIV/AIDS, and stigma perception) and health promoting self-care ability.

The theoretical framework for this study was derived from Orem's Self-Care Theory. A sample of 50 young adults with HIV/AIDS was recruited from HIV/AIDS groups in the Chiang Mai and Lamphoon province. Data was collected from December 2002 to July 2003, by a semi-structured interview and self-report questionnaires using a demographic data form, the HIV Stigma Scale, and the health-promoting self-care ability questionnaire.

This study showed that the mean score of stigma perception was at a moderate level. Regarding the subscale of stigma perception, respondents were most concerned with disclosure to others, followed by public attitude toward people with HIV/AIDS, personalized stigma (attitudes or experiences of the respondents toward being HIV/AIDS), and negative self-image, respectively. Moreover, this study found a developed level of self-care ability among the respondents concerning hygiene care, sleep and rest, self-monitoring and seeking care, avoidance of risky behavior, and stress management, whereas diet and exercise were at a developed but not stabilized and a developing level, respectively. In addition, positive relationship was found between period since being diagnosed with HIV/AIDS and health promoting self-care ability ($r = .314, p < .05$). Moreover, a negative relationship was found between stigma perception and health promoting self-care ability ($r = -.418, p < .01$). However, no relationship between health promoting self-care ability and gender, number of symptoms, and duration of formal education.

The study revealed that stigma is a barrier for people with HIV/AIDS in performing health promoting self-care. Government and non-government organizations, health care providers, and community groups should participate in enhancing knowledge, understanding, and accepting people with HIV/AIDS, which will reduce stigmatization toward them and improve their ability to perform health promoting self-care to maintain life, health, well-being, and be able to live with other people in the community.

KEY WORDS: YOUNG ADULT/ HIV/AIDS/ STIGMA/ HEALTH PROMOTING SELF-CARE ABILITY

140 pp. ISBN 974-04-4598-5